

Prosjekt - Visualisering av bedre uterom og tettbebyggelse i Sandnes

Sluttrapport til Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Eksempel på illustrasjon utarbeida i prosjektet. Også postet på emneknaggen #kp2035 og allerede brukt som forside på forslag til samfunnsdelen av ny kommuneplan

1. Bakgrunn - kort om prosjektet

- Om formålet med prosjektet

- Om søknaden til departementet om tilskuddsmidler, og hvor mye som ble innvilget

Bakgrunn

Sandnes kommune sendte søknad den 20.10.17 til Kommunal- og moderniseringsdepartementet om tilskuddsmidler. I søknaden ble det beskrevet opplegg og framdrift samt behov for 300.000 kr.

Målsettingen for prosjektet er å formidle de positive endringene som følger med endret utbyggingsmønster og den tette byen.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet fant at prosjektet innfridde på kriteriene i utlysningen. Tilskuddsbrevet fra departementet datert 28.11.17. gav dermed tilsagn til omsøkt beløp.

2. Nærmere om prosjektet

- Oversikt over hvilke oppgaver som var planlagt gjennomført i prosjektet*
- Hvordan oppgavene er gjennomført – bruk av konsulent, eget arbeid, samarbeid med andre osv. Få fram eventuelle avvik i gjennomføringen ut fra hvordan arbeidet opprinnelig ble planlagt gjennomført.*

Oppgavene i prosjektet var delt i en forberedelsesfase og en høringsfase i forbindelse med ny kommuneplan for Sandnes 2019-2035. Det var viktig å forberede høringsfasen med gode illustrasjoner og et bra opplegg.

Den første fasen var tidsfesta til før innlevering av rådmannens forslag til ny kommuneplan (innlevert 23.3.18) og i forkant av den politiske behandlingen på datoene 10.4. 2.5. og 14.5.18. Etter behandlingen i bystyret fortsatte arbeidet i prosjektet mot opplegg for høring og offentlig ettersyn.

Som beskrevet i prosjektbeskrivelsen/søknaden var det behov for konsulent til å utarbeide illustrasjoner. Innhenting av konsulent til prosjekt ble gjennomført som en begrensa tilbudskonkurranse etter lov om anskaffelser. I tillegg til tilskuddet brukt til konsulenttjenester er det brukt betydelig tid fra de ansatte i kommunen (i prosjektgruppa). Vi har beregnet at samlet sett er egeninnsatsen fra kommunen og egne midler benyttet til visualisering/illustrasjoner tilnærmet lik ressursene som ble tildelt av KMD til konsulentene.

Kommunen har hatt en prosjektgruppe for illustrasjonsprosjektet sammensatt med ansatte på stab for samfunnsplan. Det ble også samarbeidet noe internt i kommunen med Kommunikasjonsavdelingen og Kulturavdelingen i løpet av prosjektperioden. I tillegg til dette og utenfor prosjektet ble det før oppstart av høring og offentlig ettersyn samarbeid med øvrige konsulenter og trykktjenester.

Status

Midlene som er tildelt til Sandnes kommune er benyttet til 10 illustrasjoner samfunnsdelen i ny Kommuneplan for Sandnes 2019-2035 og som en sentral, grafisk del av høringsopplegget for kommuneplanen (3 ekstra illustrasjoner og 3 modeller i skala 1:200 ble utarbeidet i denne fasen).

Illustrasjonene og modellene viser hvordan Sandnes kan utvikles med ulike varianter av kompakt utbygging i sentrale byområder med høy områdekvalitet for ulike beboergrupper.

Om endret varighet på prosjekt og fremdrift

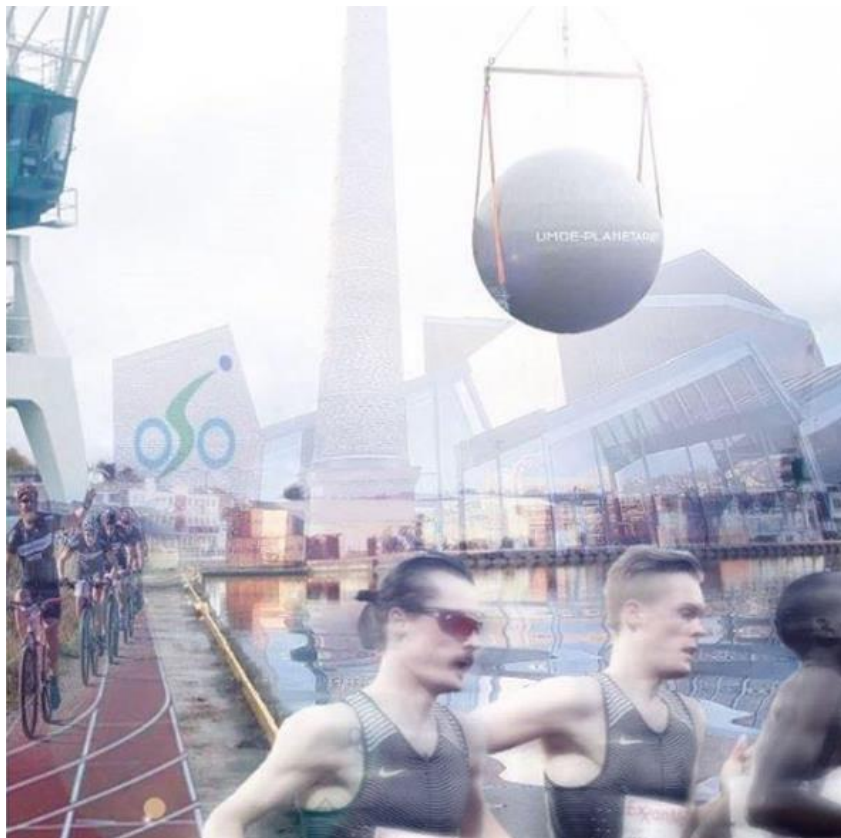
I søknad og prosjektbeskrivelse som ble sendt til Kommunal- og moderniseringsdepartementet ble det angitt at varigheten til prosjektet var mellom desember 2017 og april

2018. Det ble også angitt at arbeidet skal gjennomføres som en del av Kommuneplan 2019-2035.

Det ble tidlig klart at illustrasjonsprosjektet burde inndeles i ulike faser av kommuneplanprosessen. Opprinnelig ble det planlagt at illustrasjoner fra konsulent kun skulle inngå i rådmannens forslag til kommuneplan og deretter legges ut på høring og offentlig ettersyn. Det ble etterhvert vurdert behov for illustrasjoner både før og etter den politiske behandlingen.

Etter den politiske behandling av rådmannens forslag til plan er opplegget for høring og offentlig ettersyn blitt sted- og tidsfestet i større grad enn tidligere. Prosjektgruppa vurderte at illustrasjonene fra konsulent ikke bare burde innarbeides i forslag til samfunnsdel, men også være en sentral del av åpne kontordager/utstilling.

Derfor ble dialogen med konsulent og leveranser av illustrasjoner forlenget inn i innledningen av opplegg for høring og offentlig ettersyn av ny kommuneplan (etter politiske behandlinger 10.4. 2.5. og 14.5.18). Konsulent Trodahl arkitekter leverte 3 nye illustrasjoner og 3 modeller til åpningen av et høringskontor i midt i byen den 6.6.18.

Eksempel på illustrasjon utarbeida i prosjektet. Også postet på emneknaggen #kp2035 og tiltenkt som en illustrasjon av både kommuneplanens handlingsdel og hovedmål 3 i samfunnsdelen.

3. Resultater

- Faglige resultater

- Erfaringer tilskuddsmottaker har gjort seg på bakgrunn av resultater fra prosjektet – både av praktisk og mer policymessig karakter. Få fram eventuell nytte andre kommuner/fylkeskommuner kan ha av disse erfaringene

Opplegg for offentlig ettersyn og høring av ny kommuneplan

I prosjektbeskrivelsen som ble sendt departementet ble det skissert en utstilling av forslaget til kommuneplan. Dette ble konkretisert i ukene mellom påsken og politisk behandling av planforslaget.

Kommunen valgte å arrangere åpne kontordager i bysentrum mellom 6.-15. juni. Det var en viktig lærdom etter en tidligere utstilling/pop-up som kommunen arrangerte, at slike opplegg bør knyttes på større festivaler eller satsninger fra sentrumsforeningen og kommersielle aktører i byen. I august 2017 deltok Sandnes kommune med en 3-dagers bemannet utstilling av bl.a. modell i skala og informasjon om ny kommuneplan og sentrumsplan. Anledningen var da Byfest for å feire nyopprustet gågatemiljø i Langgata.

Høringskontor og utstilling av ny kommuneplan

Derfor arrangeres høringskontoret/utstillingen samtidig som flere andre arrangement i byrommet i Sandnes ([«Barnas by»](#), [«Sandnesugå »](#) og [150-års jubileum for sykkelprodusenten \(DBS\) og gründer Jonas Øglænd](#)). Noen av disse arrangementene blir gjennomført av kommunale etater, andre er av mer privat eller ideell karakter. Under vises bilder fra Langgata 39 og inngangsarealet til høringskontoret. Roll-up-plakaten har en av de 13 illustrasjonene trykket på sammen med grafisk profil til kommunen (byvåpenet i hvit silhuett).

Foto fra høringskontoret i Langgata 39, også postet på #kp2035 på www.instagram.com m.fl. – foto Harald Brynlund-Lima

Foto fra høringskontoret i Langgata 39, også postet på #kp2035 på www.instagram.com m.fl. – foto Harald Brynlund-Lima

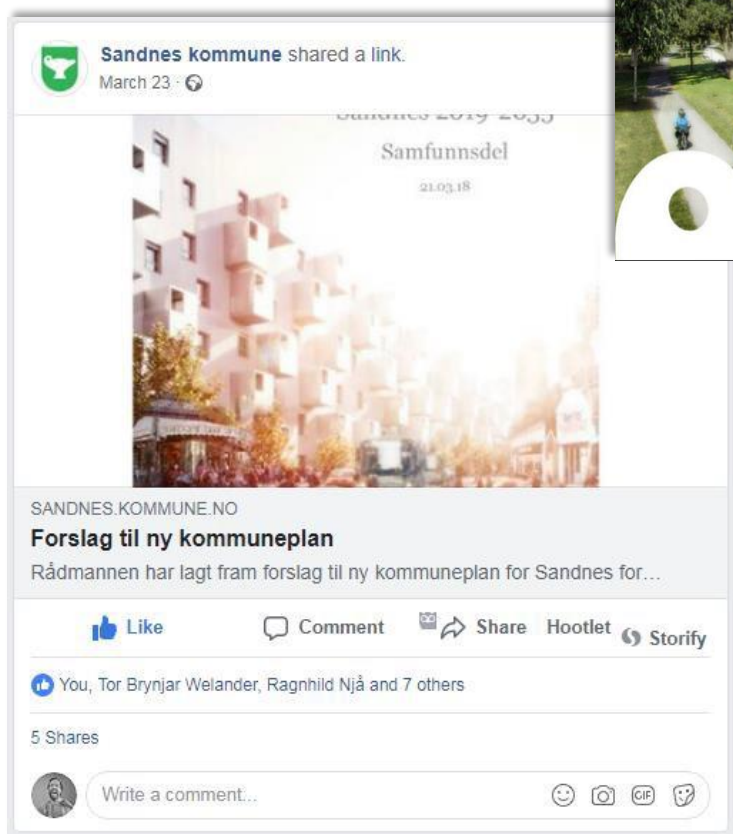
Bruk av sosiale medier

I samarbeid med kommunikasjonsavdelingen i kommunen har det også blitt satset noe på sosiale medier. Tanken var både å skape oppmerksomhet, delta i diskusjon om planforslaget og få folk til høringskontoret/utstillingen. Illustrasjonene og bilder av modellene har blitt benyttet aktivt på flere sosiale medier (Facebook, Instagram, Twitter, LinkedIn) med [emneknaggen #kp2035](#) og sammen med lenke til planforslaget [fra i sommer på www.sandnes.kommune.no/hovedhoring](#) og planforslaget til tilleggshøringen [her: www.sandnes.kommune.no/nykommuneplan](#)

Prosjektgruppa mener illustrasjonene i prosjektet faktisk har senket terskelen for innbyggers deltakelse i høring og offentlig ettersyn. Oppsummert, kommunen har gjort seg positive erfaringer med sosiale medier som har betydelig overføringsverdi til annet planarbeid, også for andre kommuner. Under vises noen eksempler fra sosiale medier:

Eksempel på illustrasjoner på høringskontoret, også postet på #kp2035 på www.instagram.com m.fl. – foto Harald Brynlund-Lima

Eksempler på illustrasjoner på høringskontoret, også postet på #kp2035 på www.instagram.com m.fl. – foto Harald Brynlund-Lima

Om modellene på høringskontoret/i utstillingen

Sammen med konsulentene ble det laget 3 fysiske modeller i skala 1:200, i tillegg til illustrasjonene som er benyttet i kommuneplanens samfunnsdel. Disse modellene viser tre ulike eksempler på bebygd tetthet (BRA/%BRA) med høy utnyttelse med ulike løsninger for parkering, uterom og utforming. .

Utsnitt fra foto postet på #kp2035 på www.instagram.com – foto Harald Brynlund-Lima

Modellene er benyttet som eksempler og drøftingsgrunnlag i den offentlige utstillingen/åpne kontordager/pop-up om ny kommuneplan og i ordskifte med interesserte innbyggere som besøker høringskontoret.

Foto av modeller ved levering til rådhuset - foto Harald Brynlund-Lima

Vi trekker ut av prosjektet med visualisering og illustrasjoner i ny kommuneplan at denne innsatsen har gitt bedre formidling av innholdet i kommuneplanforslaget. Det er vurdert som særlig nyttig at illustrasjonene viser området med tett/ konsentrert bebyggelse som samtidig kjennetegnes av område og bokkvaliteter og variasjon i beboersammensetningen.

Bildene gir positive bilder av den tette byformen i en lokal kontekst. Dette har vært viktig i formidlingen av viktige budskap i kommuneplanens samfunnsdel - særlig kapittel 2 som omtaler kommunens strategi for by- og område utvikling.

I tillegg har dialogen med konsulent om illustrasjonene gitt oss et tydeligere forståelse av strategiene vi ønsket å formidle i kommuneplanen. Modellene har særlig vært nyttige i medvirkningsopplegget som grunnlag for drøfting om ulike løsninger for tetthet. Det har vært interessant og nyttig å kunne drøfte ulike varianter og konsekvenser av boligprosjekter med ulik grad av høy tetthet og ulike planløsninger.

4. Formidling og samarbeid

- Planer for hvordan tilskuddsmottaker vil formidle resultater fra prosjektet, herunder til andre kommunale/fylkeskommunale aktører*
- Endelig oppdatering av prosjektet på nettsiden på Regjeringen.no*

Prosjektgruppen hadde opprinnelig ikke noen planer for videre bruk av illustrasjonene og modellene – men er åpne for dette.

I forbindelse med både tilleggshøring av planforslaget til ny kommuneplan samt ny organisering før kommunesammenslåing ble illustrasjoner brukt igjen.

Resultatene fra prosjektet er formidlet til politiske utvalg og ligger vedlagt denne rapporten. Prosjektgruppen antar at den endelige oppdateringen av prosjektet på Regjeringens nettsider tar utgangspunkt i tekstpassasjen i prosjektoversikt sendt oss den 21.11.18, denne sluttrapporten eller vedlagt rapport til politiske utvalg i Sandnes kommune.

5. Økonomi

- Budsjett – der det fremgår hvor stor andel av prosjektmidlene fra KMD skulle utgjøre og hva disse midlene var planlagt nyttet til.*
- Regnskap/forbruk – der det fremgår hva midler fra KMD er nyttet til*
- Eventuelle avvik fra opprinnelig budsjett med begrunnelse*
- Oversikt over tildelte midler totalt fra KMD dersom det har vært tildelinger utover ett år*

Tilskuddet på 300.000 ble budsjettet brukt på konsulenttenester etter en begrensa tilbudskonkurranse (da 300.000 kr er over terskelen i loven om anskaffelser).

Utover dette ble det planlagt egentid av de kommunalt ansatte/prosjektgruppa.

Tilskuddet på 300.000 kr ble i sin helhet brukt til konsulenttenester, som planlagt i prosjektbeskrivelse og søknad.

I tillegg til tilskuddet brukt til konsulenttenester er det brukt rundt 100.000 kr av kommunale midler. Dessuten er det en betydelig egen tid fra de ansatte i kommunen (i prosjektgruppa).

Vi har beregnet at samlet sett er egeninnsatsen fra kommunen og egne midler benyttet til visualisering/illustrasjoner tilnærmet lik ressursene som ble tildelt av KMD til konsulentene.

Avslutning

Da tidspunktet for underveisrapport til KMD var nær slutt punkt til prosjekt var det ikke noen avvik i planlagte oppgaver og faktisk gjennomførte oppgaver i prosjektet.

Dersom KMD behøver ytterligere informasjon eller har spørsmål til rapporten, ta kontakt med prosjektleder Harald Brynlund-Lima på telefon 98642556 og epost harblim@sandnes.kommune.no

Vedlegg

Rapport fra høringskontor sommeren 2018 ligger vedlagt. Ved dette arrangementet var illustrasjoner og fysiske modeller utarbeidet med KMD-midler helt sentralt for å få formidlet forslaget til ny kommuneplan.